

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobkyně: **K. Z.**
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/10142-921,
sp. zn. SZ/MPSV-2018/4650-921,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila svou žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/10142-921 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Brně (dále jen rozhodnutí správního orgánu I. stupně) ze dne 28. 11. 2017, č. j. 921170/17/BM, tak, že podle § 28 zákona č.

329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „zákon OZP“) bylo rozhodnuto o vzniku přeplatku na dávce pro osoby se zdravotním postižením příspěvek na zvláštní pomůcku – elektronická komunikační pomůcka pro nevidomé a hluchoslepé ve výši 2 770 a současně bylo rozhodnuto o povinnosti vrátit uvedený přeplatek do dne 28. 2. 2018, a to na účet uvedený v rozhodnutí. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo přitom rozhodnuto o témže přeplatku, avšak ve výši 1 305 Kč.

II. Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě nejprve zrekapitulovala rozhodnutí správního orgánu I. stupně i žalovaného s tím, že uvedla i jejich výpočty, z nichž bylo vycházeno při rozhodnutí o vrácení přeplatku. Zdůraznila, že správní orgán I. stupně vypočetl výši vyplaceného příspěvku z cenové nabídky dodavatele, kterou mu žalobkyně předložila (předpokládaná cena dle § 10 odst. 3 OZP) ve výši 28 190 Kč. Dle ní již následný přepočít v rozhodnutí o přeplatku byl s tímto ustanovením v rozporu. Zákon totiž neukládá správnímu orgánu I. stupně snížit výši již vyplaceného příspěvku vypočteného z předpokládané ceny pomůcky dle cenové nabídky, v závislosti na skutečně fakturované a zaplacené pořizovací ceně pomůcky.
3. Žalobkyně dále namítala, že pojem „základní provedení“ může být vyložen různě s ohledem na individuální okolnosti konkrétní věci. Žalobkyně již v odvolání uváděla, že jsou pro ni z důvodu předcházení škodám ochranný obal a sklo nezbytností. Účelná je pak i prodloužená záruka, která v případě škodní události zajistí plnou náhradu škody. Započtení těchto položek do základního provedení je vždy na úvaze správního orgánu I. stupně a nemůže v jejím případě odůvodnit výjimku ze zákazu reformace in peius, kdy se musí jednat o zřejmý rozpor s kogentním právním předpisem (např. uložení pokuty pod zákonnou sazbou), popřípadě jiným veřejným zájmem, což je sám o sobě neurčitý právní pojem.
4. Závěrem žalobkyně namítala, že § 28 OZP ke vzniku povinnosti vracet přeplatek vyžaduje podmínku, že příjemce dávky musel předpokládat, že dávka byla vyplacena v nesprávné výši. Taková podmínka však v případě žalobkyně splněna nebyla, neboť po celou dobu byla v dobré víře, že správní orgán I. stupně vyplacený příspěvek vypočetl správně.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaný ve svém vyjádření zejména uvedl, že žalobkyně k žádosti o přiznání dávky pro osoby se zdravotním postižením - příspěvek na zvláštní pomůcku (elektronická komunikační pomůcka pro nevidomé a hluchoslepé), přičemž doložila cenovou nabídku na iPhone 7 Plus 128 GB ve výši 28 190 Kč s příslušenstvím. Příslušenství se sestávalo z koženého obalu za cenu 1490 Kč, ochranného skla za cenu 899 Kč a prodloužené záruky na 3 roky za 3 699 Kč. Správní orgán I. stupně rozhodnutím č. j. 301805/17/BM ze dne 25. 4. 2017 žalobkyni přiznal příspěvek na tuto pomůcku ve výši 25 371 Kč, tj. ve výši 90% z předpokládané (doložené) ceny zvláštní pomůcky v základním provedení (28 190 krát 0,9). Dne 9. 8. 2017 pak žalobkyně doložila správnímu orgánu I. stupně daňový doklad o zakoupení pomůcky pouze v hodnotě 25 112 Kč. Příslušenství tvořilo ochranné sklo za cenu 849 Kč, ochranný obal za cenu 779 Kč a prodloužená záruka na tři roky za cenu 2 500 Kč. Z důvodu rozdílu mezi cenovou nabídkou a skutečnou cenou, za níž byla pomůcka

pořízena, vznikl na vyplacené dávce přeplatek, neboť byla vyplacena ve vyšší částce, než náležela (§ 28 odst. 1 OZP).

6. Žalobkyně sama v žalobě uvedla, že ochranný obal a ochranné sklo požaduje z důvodu předcházení škodám, což dle žalovaného vypovídá o tom, že se nejedná o provedení základní a neslouží k základnímu účelu, ke kterému je pomůcka určena, tj. kompenzace zdravotního postižení. Ani rozšířenou záruku nelze považovat za základní provedení. Z ust. § 9 odst. 10 OZP totiž plyne, že základní provedení pomůcky má kompenzovat zdravotní postižení osoby např. umožní sebeobsahu, práci, studium, získávání informací, vzdělávání, zajistí styk s okolím apod. K tomuto účelu požadované ochranné sklo, ochranný obal a rozšířená záruka neslouží. Jedná se o ochranu této pomůcky, avšak i bez toho je pomůcka plně funkční a naplní svůj účel, tj. kompenzaci zdravotního postižení žalobkyně.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle § 9 odst. 1 zákona OZP *nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení anebo těžké zrakové postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.* Podle § 9 odst. 10 OZP, první věty, *příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti.* Podle § 10 odst. 2 OZP *výše příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je vyšší než 10 000 Kč, se stanoví tak, aby spoluúcast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky.* Podle § 28 odst. 1 OZP, *oprávněná osoba nebo jiný příjemce dávky, který přijal dávku, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen tento přeplatek vrátit.*
9. V posuzované věci bylo nejprve předmětem posouzení, zda byla žalobkyně povinna vrátit část vyplacené dávky. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně k žádosti o přiznání dávky pro osoby se zdravotním postižením - příspěvek na zvláštní pomůcku (elektronická komunikační pomůcka pro nevidomé a hluchoslepé) doložila cenovou nabídku na iPhone 7 Plus 128 GB ve výši 28 190 Kč s příslušenstvím. Příslušenství se sestávalo z koženého obalu za cenu 1 490 Kč, ochranného skla za cenu 899 Kč a prodloužené záruky na 3 roky za 3 699 Kč. Správní orgán I. stupně rozhodnutím č. j. 301805/17/BM ze dne 25. 4. 2017 žalobkyni přiznal příspěvek na tuto pomůcku ve výši 25 371 Kč, tj. ve výši 90 % z předpokládané (doložené) ceny zvláštní pomůcky v základním provedení (28 190 krát 0,9). Nezapočítal tedy do ceny, z níž vypočetl příspěvek, ani kožený obal, ani ochranné sklo či prodlouženou záruku. Dne 9. 8. 2017 pak žalobkyně doložila správnímu orgánu I. stupně daňový doklad o zakoupení pomůcky pouze v hodnotě 25 112 Kč s příslušenstvím. Příslušenství tvořilo ochranné sklo za cenu 849 Kč, ochranný obal za cenu 779 Kč a prodloužená záruka na tři roky za cenu 2 500 Kč. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 28. 11. 2017 pak byla žalobkyni stanovena povinnost vrátit

přeplatek na dávce pro osoby se zdravotním postižením ve výši 1 305 Kč, neboť žalobkyni bylo vyplaceno 25 371, ačkoliv nárok ji vznikl jen na částku 24 066. Tato částka byla správním orgánem I. stupně vypočtena ze skutečně zaplacené částky ve výši 26 740, přičemž do částky byla započítána i cena za ochranné sklo ve výši 849 Kč a za ochranný obal ve výši 779 Kč. Do částky však nemohla být započítána i cena za prodlouženou záruku ve výši 2 500 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/10142-921 bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně změněno tak, že výše přeplatku činí 2 700 Kč, neboť do zaplacené částky nemohlo být započítáno ani ochranné sklo a ani ochranný obal.

10. Soud k věci dále uvádí, že OZP mj. upravuje i příspěvek na zvláštní pomůcku. Tento příspěvek nemá za cíl kompenzovat náklady na péči ani zlepšení zdravotního stavu, ale jde o účelové vázaný příspěvek, který je po splnění zákonem stanovených podmínek určen na konkrétní pomůcky. V případě příspěvku na zvláštní pomůcku jde o jednorázovou úhradu zvláštní pomůcky, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Peněžité dávky poskytované zdravotně postiženým osobám pak slouží ke zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení. Mezi účastníky je nesporné, že žalobkyně splňuje nárok na přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. Žalobkyně namítala, že mělo být vycházeno z cenové nabídky dodavatele. K tomu soud uvádí, že nelze vycházet toliko z cenové nabídky, ale právě ke konečnému stanovení výše příspěvku resp. stanovení možného vzniku přeplatku, je třeba vyjít ze skutečně uhrazené ceny zvláštní pomůcky. Tomu pak odpovídá i podmínka zakotvená v § 10 odst. 9 OZP, podle níž musí zvláštní podmínka splňovat podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. V posuzovaném případě žalobkyně zakoupila mobilní telefon za nižší cenu, než byla v jí předložené cenové nabídce, a tudíž směřuje právě ke splnění podmínky nejmenší ekonomické náročnosti. Soud se přitom zdržuje hodnocení, zda bylo nezbytné, aby zvláštní pomůckou ve formě mobilního telefonu byl iPhone, jehož cena se v rámci trhu mobilních telefonů pohybuje poměrně vysoko.
11. Soud se dále zabýval námitkou žalobkyně, že do ceny, z níž byla stanovena výše příspěvku, měla být započítána i cena za ochranné sklo, ochranný obal a prodlouženou záruku. Soud k tomu uvádí, že příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení. Dle názoru soudu náklady žalobkyni vynaložené na prodlouženou záruku jsou náklady související s používáním mobilního telefonu, a tudíž je ani nelze zahrnout pod příspěvek, který je určen na pořízení zvláštní pomůcky. Podle názoru soudu nelze ani prodlouženou záruku podřadit pod pojem základní provedení, neboť tomu odpovídá standartní záruka poskytovaná výrobcem a nikoliv prodloužená záruka, za kterou je nutno si zpravidla připlatit. Ani ochranné sklo či ochranný obal pak nelze zařadit do základního provedení předmětného mobilního telefonu. Jedná se spíše o jeho příslušenství, které slouží k jeho ochraně před poškozením, avšak netvoří jeho základní provedení, přičemž mobilní telefon je plně funkční i bez těchto ochranných komponentů.
12. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.

V. Náhrada nákladů řízení

13. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.r.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve

věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s.ř.s. a ani jejich náhradu nepožadoval (výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. března 2020

JUDr. Petr Polách, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.